

Memorandum a „GIS Forum Danube“-ról

Regensburg, 2005. szeptember 13.

Bevezetés – Előzmények:

1997-ben Németország, Ausztria és Szlovákia vízi úttal foglalkozó hatóságai háromoldalú munkacsoportot alapítottak. A tagok közös célja a térképi adatok hatékony cseréjének fejlesztése és szoros együttműködés kialakítása a vízi úttal foglalkozó Duna menti szervezetek között.

1999 óta a Duna Bizottság által is elismert szakértői csoportként működik és felkérték a Folyami Információs Rendszerrel (RIS) kapcsolatos témák kezelésére. Ettől kezdve a háromoldalú csoport neve „GIS Forum Danube” lett. 2000-ben Magyarország, 2002-ben Horvátország, 2003-ban Románia és Ukrajna, 2004-ben Szerbia valamint Bulgária is csatlakozott az értekezletnek. Oroszország előbb megfigyelő lett, majd 2005-től teljes jogú taggá vált.

Napjainkban az Európai országok együtt fejlődnek, és az Európai Unió bővül kelet felé.

Ezek miatt rendkívül fontos, hogy a belvízi hajózás együttműködő rendszert alkosson az egész Dunai víziút rendszeren. Ezt a szándékot követve az Európai Unió a közlekedési miniszterek rotterdami konferenciáján (2001 szeptemberében) javasolta egy összeurópai Folyami Információs Rendszer (RIS) kiépítését 2005. év végéig. Ezen igények nyomán a „GIS Forum Danube” is biztosítja a leglényegesebb alapfeltételek megvalósítását a VII. európai közlekedési folyosón az Európai Bizottság Fehér Könyvének (Brüsszel 2001. szeptember 12.) megfelelően.

Alapelvek:

A „GIS Forum Danube” alapvető feladata a tagállamok térképi információinak egységesítése a nemzetközi műszaki és minőségi szabványok figyelembevételével. Az ilyen információk szolgáltatása és karbantartása egy nemzetközi adattárban történik RIS és más vízi úttal kapcsolatos alkalmazások számára. Ezekon túl a „GIS Forum Danube” leír és meghatároz egy a közös és nemzetközileg kompatibilis RIS infrastruktúrát.

Ezekre a feladatokra való tekintettel a „GIS Forum Danube” kimondott célja valamennyi Duna menti ország bevonása. A következőkben leírt közös feladatait a „GIS Forum Danube” állandó bizottságként végzi. Minden tagország megbízhat maga helyett magán vagy félhivatalos testületeket is ezeknek a feladatoknak az elvégzésére.

Hatékony nemzetközi szabványok (pl. Inland ECDIS és az IALA ajánlások szerinti dGNSS) és európai irányelvek képezik az alapját minden elvégzendő munkának. A közös munka során a dunai igények és tapasztalatok összegyűjtésre és továbbításra kerülnek a nemzetközi szabványalkotó testületekhez azért, hogy biztosítsák azok figyelembe vételét.

Az eredményeket és határozatokat ajánlásként kell figyelembe venni, a megvalósításuknál a nemzetközi szabványokat kell kötelezőként alkalmazni. A közösen elfogadott eredményeket bemutatják a Duna Bizottságnak, ajánlva azokat határozatként való elfogadásra. Emiatt a Duna Bizottság titkárságát, valamint további intézményeket és országokat is szükség esetén meghívhatják a „GIS Forum Danube” üléseire.

Feladatok és célok:

A fenti alapelveknek megfelelően a „GIS Forum Danube” feladatai és céljai a következők:

- Egy határokon átnyúló térinformatikai adattár üzembe állítása a Folyami Információs Szolgáltatások és nemzetközi alkalmazások számára:
 - Az európai Inland ECDIS szabványoknak megfelelő digitális hajózási térképek készítése
 - Nemzetközi katasztrófavédelem
 - Határokon átnyúló ökológiai nyilvántartás

- Turisztikai információs rendszer fejlesztése
- Szoftvereszközök meghatározása és fejlesztése a nemzeti adatbázisokból az adattárba való átalakításhoz, és egyéb nemzetközi alkalmazásokhoz.
- Alapszabályok kidolgozása a térinformatikai adatok előállítására valamint minimális minőségi szabványok meghatározása a következő tárgykörökben.
 - Mederfelmérési adatok
 - Térképi adatok
 - Hidrológiai adatok
- Információ és tapasztalatcsere a digitális terepmodellek és hidrológiai modellek tárgyában, valamint kapcsolatok a nemzetközi alkalmazásokhoz.
- A RIS-t támogató közös nemzetközi alap infrastruktúra meghatározása és illesztése (pl. az IALA ajánlásoknak megfelelő helymeghatározást javító jelek szolgáltatása)
- A Duna Bizottság támogatása a RIS –szel kapcsolatos szabványok terén
 - PIANC/CCNR RIS irányelvei
 - Inland ECDIS szabvány
 - Elektronikus hajózási jelentések szabványa
 - Hajókövetés szabvány (az Inland AIS szabványra összpontosítva)
- Különleges témák:
 - Koordináta átszámítások összehangolása nemzeti és közös nemzetközi rendszerek között.
 - Közös szabályok definiálása digitálisan készülő Duna Bizottság-i nyomtatott térképekre (“Carte de pilotage”)

Ezek a feladatok a politikai és műszaki fejlődésnek megfelelően változhatnak. Ennek eredményeképpen a „GIS Forum Danube“ munkája rugalmas maradhat.

A “GIS Forum” jelenlegi és a jövőbeni tevékenységéhez és céljaihoz az európai uniós támogatások megszerzése alapvető cél.

Szervezeti felépítés:

A GIS Forum Danube „Irányító Testületre” és az előbbieken leírt feladatoknak és céloknak megfelelő több munkacsoportra osztható. Valamennyi munkacsoport közös nyelve jelenleg angol mindaddig, amíg más közösen elfogadott nyelv nem válik megfelelőbbé.

Az esetleges támogatásoktól függetlenül minden résztvevő ország felelőssége a “GIS Forum Danube” keretén belül végzett tevékenység során saját költségeinek viselése. A szakmai titkárság költségeit támogatásokból és/vagy a résztvevő országok befizetéseiből fedezi.

Irányító Testület:

Tagok: tagországonként egy vagy két személy, ide értve a munkacsoportok vezetőit is.

Elnök és egy elnökhelyettes négy évre választva

Szakmai titkárság négy évre választva

A “GIS Forum Danube” határozatait a tagországok jelenlévő megbízottjainak minősített többségének kell elfogadnia. Minden jelen lévő tagországnak egy szavazata van. Azok az országok, amelyek képviselői nincsenek jelen az Irányító Testület ülésén, az ülést megelőzően átadhatják szavazati jogukat egy másik tagországnak (az elnöknek, alelnöknek, vagy a szakmai titkárságnak címzett írásos megbízással). Amennyiben ez nem történik meg, a határozatokat a távol lévő országok nélkül hozzák meg.

Jelen memorandum megváltoztatásához a jelenlévő tagországok egyhangú egyetértése szükséges.

Az Irányító Testület évenként három ülést tart változó helyszíneken. Szükség esetén további ülések is szervezhetők.

Az Irányító Testület feladatai:

- stratégiai döntések
- a feladatok meghatározása
- a munkacsoportok ellenőrzése

- képviselet a külső szervezetek és a hivatalos testületek felé

Munkacsoportok:

A feladatoknak és a céloknak megfelelően, először hat munkacsoportot határoztak meg:

1. Munkacsoport: Adattár
2. Munkacsoport: Szoftver eszközök
3. Munkacsoport: Térinformatikai alapadatok
4. Munkacsoport: Terep és hidrológiai modellek
5. Munkacsoport: Infrastruktúra
6. Munkacsoport: RIS szabványok

A tagok a munkacsoportokon belül foglalkoznak az Irányító Testület által meghatározott tevékenységekkel és végzik feladataikat.

Egy tagország legfeljebb két szakértővel vehet részt a megfelelő munkacsoportban.

A munkacsoport tagjai egy vezetőt jelölnek ki. Üléseiket az igényeknek megfelelően tartják. A munkacsoport vezetők írásos és szóbeli beszámolót tesznek az Irányító Testületnek a munkacsoport tevékenységéről. Szükség esetén a munkacsoport vezetője megnevezhet egy képviselőt maga helyett erre a feladatra.

A „GIS Forum Danube” munkacsoportjainak figyelemmel kell kísérnie az európai projektek tevékenységét és eredményeit, mint a tevékenységük legfontosabb alapjait.

GIS Workshop Danube:

A „GIS Forum Danube” évente egy „GIS Workshop Danube” rendezvényt szervez az egyik tagországban. Ezeken a rendezvényeken minden résztvevő ország áttekintést ad a nemzeti tevékenységeiről és eredményeiről. A rendkívüli fontosságú témákat is e rendezvény napirendjére kell tűzni. Politikai ajánlásokat és azok hatásait a „GIS Forum Danube” munkájára szintén itt kell megtárgyalni.

Tagországok:

Németország
Ausztria
Szlovákia
Magyarország
Horvátország
Szerbia
Bulgária
Románia
(Moldova)
Ukrajna
Oroszország

Megfigyelő: Duna Bizottság Titkársága

Ennek a memorandumnak az angol nyelvű változata tekintendő hivatalosnak.